

komme til at være Præster og Lærere. Det glæder mig, at Lovforslaget ogsaa tager Sigte herpaa. Men det gælder om ved Opdragelsen af Præster og Lærere at følge den Anvisning, som blev given af den ærede sidste Taler, det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme). Jeg er fuldstændig enig i hans Betragtning om, at det fremfor alt gælder om, at Præster og Lærere ikke faa en saadan Uddannelse, at de i alt for høj Grad fjerne sig fra den Befolkning, de skulle tale til, og som de under de givne Forhold i saa høj Grad komme til at leve sammen med. Derfor gælder det om at indrette baade Lønning og deres hele Uddannelse saaledes, at de staa den Befolkning, hvis Embedsmænd og Talsmænd de skulle være, saa nær, som det paa nogen Maade er muligt.

Men ligesom jeg billiger den Opfattelse, at Præster og Lærere skulle tages saavidt muligt blandt de indfødte, saaledes henstiller jeg ogsaa, at man samtidig drager Omsorg for, at indfødte i højere Grad end hidtil drages til Handelen og komme til at indtage betydningsfulde Stillinger der. Forholdet er nu det, at ingen indfødt Grønlænder, saavidt mig bekendt, kan ansættes i den grønlandske Handel uden som Arbejder, altsaa i lavere Stillinger; de kunne hverken blive Volontører eller Assistentter. Det er ikke rigtigt at bevare dette Forhold, og det vil jo komme til at tage sig løjerligt ud ogsaa for den grønlandske Befolkning, naar den ser en Udvikling, der gaar i Retning af, at til at være Præster og Lærere kunne Grønlænderne være gode nok, men til at tage Del i Ledelsen af den grønlandske Handel ere de for lavt stillede; der kunne kun Danskere faa Plads. Jeg mener, at disse Forhold maa udvikle sig saa vidt muligt jævnsides for ikke at stille den kirkelige Udvikling eller det Oplysningsarbejde, der nu skal begynde for Grønlænderne, lavere end den Udvikling, som foregaar i Henseende til Handelen paa Grønland.

Dernæst vil jeg gøre den Henstilling til den højtærede Minister, at han, naar det ny Skolevæsen nu skal gennemføres paa Grønland, da farer frem med en vis Varsomhed. Jeg vilde helst se, at det Skolevæsen, der etableres, mere kom til at staa som et Tilbud end som et Paabud til Befolkningen, med andre Ord, at der øves saa lidt Tvang som muligt, og at den ærede Minister sørger for at faa Mænd i Spidsen baade for Kirke og Skole, som virkelig egne sig dertil. Jeg ser, at den højtærede Minister ønsker, at der skal an-

sættes en Provst paa Grønland, og det kan sikkert ogsaa have sin Betydning, men jeg vil rigtignok meget indtrængende henstille, at Ministeren drager Omsorg for, at det ikke bliver en alt for ung Mand, der kommer til at beklæde dette Embede, men at det bliver en ældre Mand med større Livserfaring, der gør, at han kan hævede en virkelig aandelig Autoritetsstilling overfor de ældre Præster, der nu findes deroppe, hvad en ung Mand vanskeligt vil kunne gøre. Jeg ved ikke, hvem den højtærede Minister har sigtet paa, men jeg henstiller, at han drager Omsorg for, at det bliver en aandelig moden og ældre Mand, der kommer til at indtage en saa betroet Stilling.

Som Lovforslaget nu er affattet, er det jo Regeringen, der gennem sine Præster og Lærere, gennem sine Embedsmænd, vil komme til at føre denne Lov ud i Livet, og jeg beklager, at der ikke paa Grønland endnu findes en Institution, gennem hvilken Befolkningen selv kunde komme til Orde. Det er jo Meningens at inddele Grønland i Præstegæld, og i § 10 foreslaas det, at „Skolevæsenet staaar i hvert Præstegæld under Tilsyn og Ledelse af Førstepræsten, der herved bistaas af de i Præstegældet ansatte præsteviede Medhjælpere samt Overkateketerne“, men der er her ingen Plads for indfødte Grønlændere, og dette beklager jeg. Jeg mener, at naar der paa Grønland har været drevet Missionsvirksomhed i saa mange Aar, som Tilfældet har været, maa der i de forskellige Præstegæld virkelig være indfødte Grønlændere, der have saa megen aandelig Modenhed, at de kunne træde ind som Led i det Tilsyn, de skulle føre med Skolevæsenet. Jeg tror, at Præsterne, Lærerne og Overkateketerne kunne i mange Maader have godt af at have ved deres Side indfødte Grønlændere, der kunne give dem praktiske Vink om, hvorledes man bedst etablerer et Skolevæsen, der kan blive til Velsignelse for den Befolkning, for hvilken det iværksættes. — Med Hensyn til Undervisningsfagene er jeg enig med det ærede Medlem for Ringsted 1, at det vil have sin store praktiske Betydning, om der indføres Sløjd. Jeg er ligeledes enig med det ærede Medlem for Esbjerg 1, at det gælder i saa høj Grad som muligt om, at den Oplysning, som Grønlænderne faa, kan komme til Anvendelse i det praktiske Liv. Det kan ikke nytte, at man skaber et Skolevæsen, der giver en teoretisk Oplysning, der ikke sætter Frugt i det praktiske og virkelige Liv.